

Ze hadden lichtblauwe futenpootjes. We namen ze nauwkeurig op en lieten ze toen weer los. In een ommezien waren ze weggedoken. Ze kwamen van een groot nest af, dat tusschen en onder de zeggen dreef. 't Was veel steviger en hooger dan een futennest. Helaas hebben we 't broeden nog niet wetenschappelijk kunnen vaststellen door foto's. 't Volgend jaar mogen ze ' als ze terugkomen, er op rekenen, 't kost wat 't kost, vereeuwigd te worden.

Nijmegen.

AD. OOMEN.

EEN HERFSTWANDELING IN 'T MASTBOSCH BIJ BREDA.

Op een prachtigen herfstmorgen liepen wij den Steenweg op, met het plan een heerlijke wandeling te maken. Bij hotel »Mastbosch« sloegen we den weg naar Princenhage in, een prachtige weg met z'n vier rijen mooie beuken, die al begonnen te bruinen. Links hadden we toen het aardige stukje bosch, waarin het Dagverblijf van het Groene Kruis is, een echt paddenstoelenboschje, waar ik na even zoeken eens verscheidene soorten, als: Tricholoma, Amethystzwammetje, verschillende Polyporussoorten, Kaneelzwammetje, Melkzwammen, Russula's, Eierzwammen enz., vond. Even dieper 't bosch in, is een echt stinkzwammenplekje. Ze staan daar tusschen 't bleeke gras en de afgevalen dennenaalden; op hun hoogen, poreuzen, witten steel dragen ze het slijmerige, donkergroene kapje, waarop gewoonlijk eenige aasvliegen zitten, die van het groene slijm snoepen en meehelpen tot de verspreiding der sporen. Of wel de Phallus heeft z'n taak al volbracht en laat 't kopje nu zakken. Op andere plaatsen puilen

Stuifba/letjes.

ze als »duivelseieren« uit den grond, de langwerpige-ronde dingen hebben een grijze, leerachtige huid en zitten met een paar witte worteltjes in den grond vast.

Aan den anderen kant van den weg heeft men een mooi gezicht over weiden en bouwland. Na een wandeling van een kwartier ongeveer kwamen we aan »Boschhek«. Daar heb je tweewegen naar de Bouvigne-dreef, de mooie, breede Torendreef en den bijzonder hobbeligen, maar overigens heerlijken (wat 't uitzicht betreft) weg naar Overa. De eerste is de gemakkelijkste, maar we hadden ons voorgenomen den rand van 't bosch eens een eind te volgen en kozen dus den laatste. 't Is wel leuk, weer eens een vrij uitzicht te hebben in plaats van

bosch. Veel weilanden strekten zich daar uit en in de verte zagen we al weer een bosch, 't Liesbosch, geloof ik. Hier en daar aan den weg stond een boerderijtje. Voor één daarvan stonden aan weerskanten van 't hekje een paar tamme kastanjes, ze bogen zich ver over den weg en zaten vol vruchten. 't Was werkelijk een hard gelag, er zoo voorbij te moeten loopen, want we hadden dollen zin in 'n versnapering.

Verderop stond rechts van den weg een breede strook struikgewas. Grootte Boleten staken hun bruine, rosse en grijze hoeden op tusschen het groen. Ook vond ik daar een mooien, trechtvormigen Polyporus, fluweelig bruin van kleur met donkerder kringen. Bij 't Papenmutshek, op 't eind van de Bouvigne-dreef, drongen we door de struiken om de Aa te zien — iets smaller dap de Mark kronkelt zij tusschen de weilanden door.

EEN HERFSTWANDELING IN 'T MASTBOSCH BIJ BREDA. 205

Nu maar weer verder den weg naar Overa op. Prachtig is 't daar op dien breeden weg, met links veel paadjes 't bosch in en rechts weer weide. Terzijde van den weg, geheel verborgen onder een struik vond ik een prachtige Lycopodon. 't Fijne witte zakje was heelemaal bezet met puntjes, 't geheel leek net een aardig suikerwerk.

Daarna liepen we een mooi boschpad, waarna we op de Lange dreef kwamen, die van de Bouvigne-dreef tot de Oude Postbaan loopt, en die we op een warmen dag eens heelemaal langs gezwoegd zijn om op de Galdersche hei te komen, waarvan we toen echter toch 't ware nog niet gezien hebben, omdat we geen tijd hadden nog verder te loopen.

Door de Papenmuts gingen we terug — ik bedoel nu de »herfstwandeling» weer. — Dat vind ik één van de mooiste plekjes in 't Mastbosch met z'n hellend zandpad, z'n Douglas sparren, Amerikaansche eiken en dan die boomen met gladde, ronde bladeren, en lange trossen blauwe bessens, die aan roode steeltjes hangen.

Langs dát mooie pad in de Papenmuts, waar aan weerskanten lage sparretjes, verschillende grassoorten en struikjes hei staan, kwamen we op de Stouwdreef, waarna we langs Huisdreef en Steenweg naar huis terug keerden.

F. B.

DE VOGELTREK LANGS DE HOLLANDSCHE KUST.

ET artikel behandelt den trek tusschen Juni 1917 en Juni 1918; het begin is vrij onvolledig; ik hoop dat de Octobermaand een gedeelte goed maakt.

25 Juni komen er 2 reigers door en 's avonds laat druk fluitende wulpen, die de laatste dagen telkens passeerden.

8 Juli vind ik de wulpen met een scholjak terug, den 9den in den polder gelederen kieften. 11 Juli weer wulpen, den 12den weer een enkel exemplaar en in den nacht van 23 op 24 hoor ik kieften, tuten, scholjakken en een watersnip. ¹⁾ Den nacht van 25 op 26 scholjak, tuut, wulp, sterns, kieften, den avond van den 25sten en morgen van den 26sten regenwulpen. Den 27sten een roode wikel ²⁾, den 28sten vischdieven en regenwulpen, scholjakken, een rijtje van 10 zwarte zee-eenden, wulpen. Den laatsten van de maand trekken 's avonds de eerste kanoeten langs zee.

Van 4 tot 9 Aug. maakte ik, met mijn vriend 's nachts kampeerend in het duin, langs het strand een voetreis naar Texel, waar we van 9 tot 18 Augustus bleven, zonder veel trek te zien. 2 Augustus passeerden enkele eenden en 5 of 6 tuten; 3 Aug. kwamen de laatste weer door en blijkt de heele polder één tutenland te zijn geworden. Ook zijn er de eerste goudplevieren, hoopen kieften en scholjakken; regenwulpen, een roode wikel, 5 wildé eenden, vischdieven en enkele groote sterns. Er zwerven een 6-tal oeverloopers rond; leeuweriken, piepers en kwikstaartjes. Den 4den passeeren aan zee vischdieven en groote zeezwaluwen, in het duin wulpen, in den polder tuten en goudplevieren. Aan zee nog een tuut, veel bontbekpleviertjes; veel meeuwen en sterns, ook scholjakken. 's Avonds laat (ter hoogte van Hillegom) komen kanoeten over, wulp, regenwulp, scholjak en reiger. Bovendien vandaag de eerste gele kwikstaartjes op trek.

Den 5den veel vischdieven en enkele groote sterns. Een sperwer, knoetjes. 's Morgens een boomleeuwerik; 's avonds weer kanoeten (vóór Zandvoort). Den volgenden dag regenwulpen, tuten, kanoeten, wulpen, sterns, scholeksters, plevieren (bontbek). 's Nachts hetzelfde (3 K.M. vóór IJmuiden).

¹⁾ Die Watersnip leerde me een nieuw geluid: het dier vloog (naar het geluid te oordeelen), hoog in de lucht rond en riep daarbij krakend en kort af »kré-ek, kré-ek-ek».

²⁾ Torenvalk, *Cerchneis tinnunculus*.